

حجاب در متون ادبی نوجوانان

سید محمود موسوی

www.ketab.ir

سرشناسه : موسوی، سید محمود، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام : حجاب در متون ادبی نوجوانان / سید محمود موسوی.
 پدیدآور
 مشخصات نشر : تربت حیدریه: چشم انداز قطب، ۱۳۹۵.
 مشخصات : ۲۷۰ ص.
 ظاهری
 شابک : ۲۵۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۹-۸۵۰۹-۹۳-۶
 وضعیت فهرست : فیبا
 نویسی
 موضوع : حجاب -- ادبیات کودکان و نوجوانان
 موضوع : Hijab (Islamic clothing) -- Juvenile literature
 رده بندی کنگ : ۱۳۹۵ ۳ح۸م/۱۷/۲۳۰BP
 رده بندی دیپی : ج [۲۳۶/۲۹۷]
 شماره : ۴۵۷۷۶۱۹
 کتابشناسی ملی : کتابشناسی ملی

حجاب در متون ادبی نوجوانان

نویسندگان : سید محمود موسوی

ناشر : انتشارات چشم انداز قطب

تیراژ : ۲۰۰۰

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۹۵

چاپ: ویونا

قطع: وزیری

تعداد صفحات: ۲۷۰

قیمت : ۳۰۰۰۰۰ ریال

شابک :

۹۷۸	۶۰۰	۸۵۰۹	۹۳	۶
-----	-----	------	----	---

آدرس: تربت حیدریه، خیابان رازی، رازی ۳

تلفن: ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶-۰۹۲۱۱۱۴۲۱۲۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۹	مقدمه
۲۳	اهمیت و ضرورت
۲۴	اهداف
۲۵	پیشینه
فصل دوم: مبانی نظری	
۲۹	نوجوانی
۲۹	تعریف نوجوانی
۲۹	مفهوم نوجوانی
۳۲	ویژگی‌هایی که در تعاریف نوجوانی مورد استفاده است، در هشت گروه قرار می‌گیرد:
۳۲	گروه ۱. نوجوانی یک دوره مهم است:
۳۲	گروه ۲. نوجوانی یک دوره انتقال است:
۳۲	گروه ۳. نوجوانی یک دوره تغییر است:
۳۳	گروه ۴. نوجوانی یک سن مسئله‌آفرین است:
۳۳	گروه ۵. نوجوانی زمان جستجوی هویت است:
۳۳	گروه ۶. نوجوانی سن هراس می‌باشد:
۳۳	گروه ۷. نوجوانی زمان آرمان‌گرایی است:
۳۳	گروه ۸. نوجوانی آستانه بزرگسالی است:
۳۴	سن بلوغ (نوجوانی)
۳۴	دیدگاه زیستی، روانی و اجتماعی در تبیین تغییرات نوجوانی

- نوجوانی از دیدگاه صاحب نظران ۳۶
- الف: نوجوانی از دیدگاه بوهلر: ۳۶
- ب: نوجوانی از نظر اریکسون: ۳۶
- ج: نوجوانی از دیدگاه فروید: ۳۶
- ویژگی‌های دوره نوجوانی از دیدگاه مبرننوش ۳۷
- ویژگی‌های دوره نوجوانی ۳۸
- مشکلات: نوجوانی و راهکارهای عملی والدین ۳۹
- الف: کم‌کمکشی بین استقلال و وابستگی: ۳۹
- ب: طفیان علیا راجع ۴۰
- ج: هویت فردی: ۴۰
- ج: چگونگی ارضای نیازهای جنسی (جنسی) ۴۱
- ح: عدم کنترل بر رفتار و هیجانانات ناشی از تغییرات جسمی و روانی دوران بلوغ ۴۱
- خ: ترس از آینده ۴۱
- ر: دغدغه اقتصادی: ۴۲
- ز: تعارض بین خواسته‌های والدین و گروه همسالان ۴۲
- ژ: ترس و اضطراب ۴۲
- س: به هم ریختگی ارتباط با دیگران: ۴۳
- راهکارهایی برای کاهش مشکلات نوجوانی ۴۳
- الف: شناخت شخصیت نوجوان: ۴۳
- ب: استفاده از روش تعاقب (نادیده گرفتن): ۴۳
- ج: ابقای نقش راهنمایی به جای دستور ۴۳
- چ: آموزش ۴۳

- ۴۴ ح: برقراری رابطه دوستانه و عاقلانه:
- ۴۴ خ: اعتمادسازی:
- ۴۴ ر: ارتباط کلامی مقدمه ارتباط عاطفی:
- ۴۴ ز: تاکید بر محبت و پرهیز از خشونت:
- ۴۴ ژ: الگوهای رفتاری والدین:
- ۴۴ س: سبب از مناقشات خانوادگی:
- ۴۵ ش: گوش دادن:
- ۴۵ ط: تکیه بر ناطق بودن:
- ۴۵ ظ: انتظار به اندازه:
- ۴۵ ع: اجازه خطا کردن به نوجوانان را بدین:
- ۴۵ غ: مشورت با نوجوان:
- ۴۵ ف: فعال بودن نقش پدر در تربیت نوجوان:
- ۴۶ اصلی ترین ویژگی های دوره نوجوانی:
- ۴۶ الف: تغییرات جسمی:
- ۴۶ ب: تغییرات شناختی:
- ۴۶ ج: جستجوی هویت:
- ۴۶ چ: خود مرکزیت:
- ۴۷ ح: تصور آسیب ناپذیری خود:
- ۴۷ خ: همسالان، پادشاهان ذهنی:
- ۴۷ ر: کاهش علاقه به درس:
- ۴۷ چند توصیه برای تعامل با دختران نوجوان:
- ۴۷ الف: تحقیر و مقایسه ممنوع:

- ۴۸ ب: دائماً نگران دختران نباشید
- ۴۸ ج: تمام کارها را شما انجام ندهید
- ۴۸ چ: ایجاد محیط امن در خانه
- ۴۸ ح: اجازه دهید شما را راهنمایی کند
- ۴۹ خ: افزایش آگاهی و مطالعه در مورد نوجوانی و انتقال اطلاعات به فرزند
- ۴۹ ز: موضع خود را مشخص کنید
- ۴۹ ز: تصمیم‌گیری را به او یاد دهید
- ۵۰ ژ: به ندرت او احترام بگذارید
- ۵۰ س: به او اعتماد کنید
- ۵۰ ش: تحسین و انتقاد درست
- ۵۰ چرا توجه به دوره نوجوانی مهم است؟
- ۵۱ رشد اخلاقی در نوجوانی
- ۵۲ رشد ارزش‌ها در نوجوانان
- ۵۲ عوامل مؤثر در رشد اخلاقی نوجوانان
- ۵۲ الف: افزایش آگاهی
- ۵۲ ب: بحث و گفتگو
- ۵۲ ج: تقویت حس همدردی و همدلی
- ۵۳ چ: توجه به نیازهای معنوی
- ۵۳ تحول اخلاقی
- ۵۳ الف: دیدگاه پیاژه
- ۵۴ ب: دیدگاه کلبرگ
- ۵۵ ج: دیدگاه دپس

- ۵۶ مخاطرات اخلاقی دوران نوجوانی
- ۵۷ ادبیات دینی
- ۵۹ تعریف ادبیات دینی
- ۶۴ تعریف ادبیات دینی کودکان و نوجوان از نظر کاشفی خوانساری
- ۶۶ ادبیات دینی ادبیاتی است که تفکر و حیاتی را قبول داشته باشد.
- ۶۷ زمان حصول و میراث تفکر همه بشر است
- ۶۷ معانی و تعاریف دین
- ۶۸ تعاریف اندشمندان سلمان
- ۶۹ تعاریف اندیشمندان سیر سلیمان
- ۷۰ نقد و بررسی تعاریف
- ۷۱ عناصر داستانی
- ۷۱ انگیزه
- ۷۲ بازگشت به گذشته
- ۷۲ بافت
- ۷۲ بحران
- ۷۳ تخیل
- ۷۳ بن‌مایه
- ۷۳ پیرنگ
- ۷۴ تک‌گویی
- ۷۴ تک‌گویی درونی
- ۷۴ تک‌گویی نمایشی
- ۷۵ توصیف

۷۵	تشبیل
۷۵	تکنیک (جنبه فنی)
۷۶	جریان سیال ذهن
۷۶	درونمایه؛ مضمون
۷۶	روایت؛ راوی
۷۷	زاویه دید
۷۷	ساختا
۷۷	سبک، سلوب، شیوه نگارش
۷۸	شخصیت
۷۸	شرح
۷۹	شکل
۷۹	صحنه
۷۹	ضدقهرمان
۸۰	طرح؛ داستاواره
۸۰	فضا و رنگ
۸۰	قهرمان (زن یا مرد)
۸۱	کشمکش
۸۱	گره افکنی
۸۱	گره گشایی
۸۲	لحن
۸۲	محتوا
۸۲	موضوع

- ۸۲ وضعیت و موقعیت
- ۸۳ هول و ولا با حالت تعلیق
- ۸۳ حجاب
- ۸۳ حجاب در قرآن
- ۸۵ مبارزه با چشم چرانی و ترک حجاب
- ۹۰ فلسفه حجاب
- ۹۴ خرد گیری‌های مخالفان حجاب
- ۹۶ استثناء وجه کفین
- ۹۷ منظور از نسانهن چیست
- ۹۷ تفسیر جمله او ما ملکت ایدانه
- ۹۸ تفسیر «اولی الاریه من الرجال»
- ۹۹ کدام اطفال از این حکم مستثنا هستند
- ۹۹ چرا عمو و دایی جزء محارم نیامده‌اند؟
- ۱۰۰ هر گونه عوامل تحریک ممنوع!
- ۱۰۱ پدیده برهنگی و چشم چرانی
- ۱۰۹ حجاب و پوشش از نظر روایات
- ۱۱۰ ارزش حجاب
- ۱۱۱ مفهوم و ابعاد حجاب در قرآن
- ۱۱۲ آیات وجوب حجاب
- ۱۱۲ حجاب در رفتار
- ۱۱۲ عدم رابطه و دوستی زنان با مردان و بالعکس
- ۱۱۲ عدم قرار مخفیانه با زنان

۱۱۳	حجاب چشم
۱۱۳	حجاب در پوشش
۱۱۳	حجاب در گفتار
۱۱۴	احکام اسلامی و اهداف آن‌ها
۱۱۴	حجاب و عفت
۱۱۵	حجاب زنان سالمند
۱۲۷	هدف فلسف حجاب
۱۲۷	عوامل ده گانه‌ی بی‌حجابی یا بدحجابی
۱۲۸	تمثیلات حجاب
۱۲۸	الف - غنچه
۱۲۹	ب - رمز زیبایی
۱۲۹	ج - سیم خاردار
۱۲۹	چ - حجاب و سلامتی
۱۳۰	ح - پر طاووس
۱۳۰	خ - ارزش چادر
۱۳۱	د - حقانیت حجاب
۱۳۱	انواع بدحجابی
۱۳۲	رابطه حجاب با سلامت روانی زنان
۱۳۳	آثار حجاب در سلامتی و آرامش روانی زنان
۱۳۳	۱ - امنیت
۱۳۳	۲ - ارزشمند شدن زن
۱۳۴	۳ - تعدیل غریزه خودنمایی و تبرج

۱۳۴ ۴- محافظت از عواطف انسانی زن

۱۳۵ ۵- پابندی به اصول اخلاق انسانی

۱۳۵ ۶- حفظ استواری خانواده

۱۳۸ بحران هویت، آراستگی و پوشش نوجوانان

۱۳۹ الف- تعریف بحران هویت

۱۳۹ ب- بحران هویت و پیامدهای آن

۱۴۰ ج- نقش بحران هویت در آراستگی و پوشش

۱۴۳ ۴- جهانی - زی و ه - همه دنیای غرب

۱۴۳ ۵- تعارض و تنش - نظم - معه یا بری

۱۴۴ ۶- سیاسی شدن حجاب

۱۴۵ ۷- بالا رفتن سن ازدواج و گسترش باروری

۱۴۵ ۸- بی توجهی به نیازهای جوانان

۱۴۶ ۹- ایجاد فاصله بین نسل‌ها

فصل سوم: پیشینه حجاب

۱۴۹ حجاب، پیشینه در ادیان مختلف

۱۴۹ فطری بودن پوشش:

۱۵۰ حجاب در دین یهود

۱۵۲ حجاب در مسیحیت:

۱۵۴ عکس‌ها و توضیحاتی درباره حجاب زنان ایرانی از گذشته تا به امروز

۱۵۶ دوره‌ی اشکانیان

۱۵۶ دوره‌ی ساسانیان

۱۵۸ پوشش زن در یونان و روم باستان

- ۱۵۹ پوشش زن در ایران باستان
- ۱۶۰ دوره مادها
- ۱۶۰ دوره پارسی‌ها (هخامنشیان)

فصل چهارم: تحلیل مسأله حجاب در متون دینی نوجوانان

- ۱۷۰ چرا با حجاب شدم
- ۱۷۱ بررسی ساختاری
- ۱۷۱ نکات مثبت
- ۱۷۱ الف: باورمندی
- ۱۷۲ ب: استفاده - تمثیل
- ۱۷۲ نکات منفی
- ۱۷۲ الف: بیان آمرانه مستقیم
- ۱۷۲ ب: آوردن متون غربی و ترجمه نامناسب آن‌ها
- ۱۷۳ بررسی محتوایی
- ۱۷۳ نکات مثبت:
- ۱۷۳ الف: توجه به حجاب رفتاری به ناسی از قرآن کریم
- ۱۷۳ ب: عنایت به موضوعات مبتلابه جامعه
- ۱۷۴ نکات منفی
- ۱۷۴ الف: تکرار در محتوا
- ۱۷۴ ب: ناهمخوانی محتوا با دیگر کتاب‌ها
- ۱۷۵ ج: شعار عامل دوری از واقعیت
- ۱۷۵ بوستان حجاب
- ۱۷۶ بررسی ساختاری

- ۱۷۶ نکات مثبت
- ۱۷۶ حجاب حق فرد، جامعه و خدا
- ۱۷۶ نکات منفی
- ۱۷۶ الف: تکرار
- ۱۷۷ ب: ترجمه تحت اللفظی
- ۱۷۸ بررسی محتوا
- ۱۷۸ نکات مثبت
- ۱۷۸ الف: هماهنگی، کردن استان‌ها با آموزه‌های دینی
- ۱۷۸ ب: توجه به اصلاح نثر
- ۱۷۹ ج: حجاب وسیله پوشش مردان
- ۱۷۹ نکات منفی
- ۱۷۹ تناقض آموزه‌ها و عملکردها
- ۱۸۰ چی شد چادری شدم
- ۱۸۰ بررسی ساختاری
- ۱۸۰ نکات مثبت ساختاری
- ۱۸۰ الف: ایده پردازی
- ۱۸۱ ب: استفاده از آرایه‌های ادبی
- ۱۸۲ ح: استفاده از طنز و لطیفه
- ۱۸۳ نکات منفی ساختاری
- ۱۸۳ الف: گفته‌های شعار گونه
- ۱۸۳ ب: استفاده از واژه‌های محاوره‌ای
- ۱۸۴ خ: جملات ناقص

- ۱۸۴ ف: استفاده از شواهدی دور از ذهن
- ۱۸۵ بررسی محتوایی
- ۱۸۵ نکات مثبت محتوایی
- ۱۸۵ خ: توجه به اخلاق فردی
- ۱۸۶ ج: استفاده از آیات قرآنی
- ۱۸۷ ج: استفاده از نام شخصیت‌های داستانی کودک و نوجوانان و معرفی کتاب
- ۱۸۷ نکات منفی محتوایی
- ۱۸۷ الف: عدم تحریک حس کنجکاوی
- ۱۸۸ ب: داستان‌ها از زبان بومی خاص و برای گروهی خاص
- ۱۹۰ ج: بیانات توهین‌آمیز
- ۱۹۱ د: خالی بودن از زیبایی و بدت
- ۱۹۱ ه: تکرار
- ۱۹۲ و: بهره‌برداری سیاسی
- ۱۹۳ ز: کفهی سنگین شعار
- ۱۹۶ ح: سوء تعلیل
- ۲۰۰ ب: استفاده از حجاب مشکمی برای زنان
- ۲۰۱ داستان‌هایی از پوشش و حجاب
- ۲۰۲ بررسی ساختاری
- ۲۰۲ نکات مثبت
- ۲۰۲ دوری از اطناب
- ۲۰۳ نکات منفی
- ۲۰۳ الف: آوردن القاب و عناوین فراوان

- ۲۰۳ ب: جملات شعارگونه
- ۲۰۴ ج: بیان آمرانه مستقیم
- ۲۰۴ د: نتیجه‌گیری در پایان داستان‌ها
- ۲۰۵ ه: طرح سوال و ارائه پاسخ واحد
- ۲۰۶ و: نتیجه‌گیری بدون توجه و احترام به دیدگاه مخاطبان
- ۲۰۶ ز: استفاده از زه‌های محاوره‌ای
- ۲۰۷ ح: استفاده از تعابیر خشن، زشت و توهین‌آمیز
- ۲۱۲ بررسی محتوایی
- ۲۱۲ نکات مثبت
- ۲۱۲ استفاده از آیات، احادیث و روایات
- ۲۱۲ نکات منفی
- ۲۱۲ الف: مغایرت با آموزه‌های مذهبی
- ۲۱۳ ب: تشویق گروه‌های تندرو برای اعمال خودسرانه خشونت‌آمیز و یک ناهنجاری اجتماعی
- ۲۱۳ ج: نقل داستان شبهه افکن
- ۲۱۵ د: خالی بودن داستان‌ها از زیبایی و لذت
- ۲۱۶ ه: عدم احترام به پیروان ادیان و ملیت‌های دیگر
- ۲۱۷ و: عدم ترسیم چهره‌های مهربان و دوست‌داشتنی از خداوند
- ۲۱۹ ز: تک‌بعدی معرفی شدن شخصیت‌های دینی در داستان‌ها با موضوعات مختلف
- ۲۲۰ ح: مغایرت با مبانی مذهبی و تناقض‌گویی
- ۲۲۰ ط: تفسیر به رأی آیات و روایات
- ۲۲۱ ی: حاکمیت یک فضای سنگین گناه‌آلود در داستان‌ها
- ۲۲۲ ق: تمرکز بر روی پوشش ظاهری

- ۲۲۳ ر: آوردن روایت تاریخی ناقص و تکرار داستان‌های مشابه
- ۲۲۴ ش: مجهول بودن منابع داستان‌ها
- ۲۲۵ ت: قیاس مع الفارق
- ۲۲۶ رایحه عفاف
- ۲۲۸ بررسی ساختاری
- ۲۲۸ نکات مثبت
- ۲۲۸ تناسب با گروه سنی نوجوان
- ۲۲۸ نکات منفی
- ۲۲۸ استفاده از کلمات نامناسب
- ۲۲۸ بررسی محتوایی
- ۲۲۸ نکات مثبت
- ۲۲۸ القای امیدواری
- ۲۲۹ نکات منفی
- ۲۲۹ الف: نهي بودن از هنر
- ۲۲۹ ب: حاکمیت فضای یاس آلود
- ۲۳۰ ج: تفسیر به رأی
- ۲۳۱ بهم می‌آید!؟
- ۲۳۲ بررسی ساختاری
- ۲۳۲ نکات مثبت:
- ۲۳۲ الف: عدم استفاده از بیان آمرانه:
- ۲۳۲ ب: تکراری نبودن:
- ۲۳۳ نکات منفی

- ۲۳۳ الف: کلمات نامأنوس:
- ۲۳۴ ب: استفاده از واژه‌ها و جملات و اصطلاحات محاوره‌ای
- ۲۳۴ ج: ترجمه بودن:
- ۲۳۵ بررسی محتوایی
- ۲۳۵ نکات مثبت:
- ۲۳۵ الف: اربه معروف با رفتار نیکو
- ۲۳۵ ب: اراض به از خود بیگانگی
- ۲۳۶ ج: مباحثه در موضوعا دینی و تحمل یکدیگر
- ۲۳۷ د: عدم رنگ پذیری
- ۲۳۸ ه: رأفت اسلامی
- ۲۳۸ و: احترام به ادیان و پیامبران دیگر
- ۲۳۹ ز: شکر گزاری به خاطر داشته‌ها
- ۲۴۰ ح: توجه دادن به نگاه عمیق و پرهیز از سطحی نگری
- ۲۴۰ نکات منفی
- ۲۴۰ الف: استفاده از تعابیر زشت و عدم احترام به بزرگ‌ترها
- ۲۴۳ ب: شیعه ستیزی
- ۲۴۴ ج: استفاده از تعابیر زشت
- ۲۴۴ د: پیشنهاد یک راه نه چندان درست
- ۲۴۴ ه: وادادگی فکری نسبت به تفکرات غالب گروه سنی
- ۲۴۷ و: کاربرد جملات دارای بار منفی
- ۲۴۸ نکات قابل توجه
- ۲۴۸ دیدگاه پیروان دیگر ادیان درباره اسلام و حجاب

۲۴۸ استفاده از مواد اعتیاد آور

۲۴۹ تصمیم نهایی فرمان

فصل پنجم : نتیجه گیری

۲۵۳ نتیجه گیری

۲۶۴ منابع و مآخذ

www.ketab.ir

پیشگفتار :

یکی از دغدغه‌های امروزه والدین و مدارس جلوگیری از انحراف نوجوانان به مسیرهای ضد دینی و غیر اخلاقی است. از دستورات مهمی که همه ادیان به آن اهتمام ورزیده و سفارش کرده‌اند رعایت پوشش و حجاب است تا در پناه آن، یکی از بسترهای ارزشمند گرایش به امور دینی فراهم آید. در پژوهش حاضر برآنیم تا متون ادبی نوجوانان با موضوع حجاب را بررسی کنیم.

در این کتاب از کتاب‌های منتخب گروه سنی نوجوانان با روش تحلیل توصیفی و به کمک ابزارهای کتاب‌شناسی بایست خواهد شد. یعنی مطالب هر کتاب پس از مطالعه به طور جداگانه مورد تحلیل قرار خواهند گرفت.

تحلیل محتوا به منتهی در رصیف عینی و کیفی محتوای مفاهیم به صورت نظام دار انجام می‌شود. در واقع قلمرو این کتاب را کتاب‌های نوجوانان، درباره موضوع حجاب تشکیل می‌دهد.

فصل اول کلیات کتاب است که شامل: پیشینه، اهداف، ضرورت، و معرفی برخی کتاب‌های مورد استفاده است. در فصل دوم مبانی نظری، ارسایل حجاب، نوجوانی، ادبیات دینی، دین، عناصر داستانی و هدف، تعاریف و مفاهیم آن‌ها با استناد از قرآن، تفاسیر قرآنی و آثار بزرگان دین و روانشناسان تعلیم و تربیت مورد بحث قرار گرفته است.

در فصل سوم به پیشینه حجاب و در فصل چهارم به تعارض و بررسی ساختار و محتوای شش اثر از آثار داستانی نوجوانان درباره حجاب پرداخته و نقاط قوت و ضعف آن‌ها روشن شده است. و فصل پنجم دربرگیرنده نتایج فصول اول تا چهارم است.

هدف از این کتاب بررسی محتوای کتاب‌های نوجوانان درباره حجاب و سنجش نکات ضعف و قوت آن‌ها در مقایسه با آموزه‌های دینی و شناخت تضادها و عدم همسویی آن‌ها با دستورات آیینی است و نیز آگاه سازی مخاطبان برای تجهیز خود و پیشگیری از لطمات احتمالی که ممکن است با نام دین، بدعت گونه به اعتقادات آن‌ها رسوخ پیدا کند. متنبه ساختن دست‌اندرکاران تألیف و نشر کتب مذهبی برای جلوگیری از به بازار آمدن مضامین دینی در قالب‌های سنت و غیر هنری که مسلماً به شناخت صحیح مفاهیم لطمه می‌زند نیز به عنوان هدف مورد توجه بوده‌اند. بر اساس این کتاب سهل‌انگاری عمدی یا سهوی، جابجایی و وارونگی ارزشها، تاثیرپذیری از تهاجم فرهنگی غرب، کم توجهی بزرگسالان به حس زیبادوستی و تنوع‌طلبی نوجوانان و تفاوت نگرشها نسبت به مقوله بی‌حجابی از دلایل گرایش به بی‌حجابی و بدحجابی به شمار می‌روند.